

Студијски програм : Дипломске академске студије психологије
Назив предмета: Стрес у радном окружењу
Статус предмета: обавезни у оквиру И/О модула
Број ЕСПБ: 3
Услов: -
Циљ предмета Упознавање студената са појмом стреса на раду, теоријским моделима стреса на раду, условима настанка и ефектима стреса на психичко благостање запослених и ефикасност организације. Оспособљавање студената за примену метода и техника за процену, дизајнирање и имплементацију различитих техника у превладавању стреса и креирању здравих организација.
Исход предмета Од студента се очекује да на крају курса буде способан да: - покаже свеобухватно и детаљно разумевање појмова стреса, изгарања и психичког благостања у радном окружењу - покаже свеобухватно и детаљно разумевање теоријских концепата о условима настанка стреса и синдрома изгарања - демонстрира познавање техника мерења стреса, симптома изгарања на послу и квалитета живота - демонстрира познавање примене ширег спектра различитих техника у превладавању стреса и креирању здравих организација.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> - стрес, изгарање на послу и благостање-основни појмови: појам стреса, појам изгарања на раду, појам несрећа на раду; радни услови, стрес и изгарање; емоције на послу и стрес; ефекти стреса на здравље и радну ефикасност; - теорије настанка стреса и благостања на раду: теорија уклопљености појединца и организације; кибернетска теорија стреса, превладавања и благостања; теорија захтеви-ресурси; теорија организацијског здравља; - превенција стреса и синдрома изгарања: дизајн посла и благостање; организацијско учење и стрес; конфликти на послу, стрес и благостање; процена ризика и превенција стреса; - превладавање стреса и изгарања: индивидуални и организацијски нивои интервенција; саветодавни рад са запосленима; управљање стресом: дизајн тренинга и мерење ефеката. <i>Практична настава</i> - методе и технике мерења стреса; - увежбавање техника за превладавање стреса на индивидуалном и организацијском нивоу
Литература Попов, Б. (2018). <i>Стрес у радном окружењу</i> . Нови Сад: Филозофски факултет. Cooper, C. L., Dewe, P. J., & O'Driscoll, M. P. (2001). <i>Organizational Stress: A Review and Critique of Theory, Research, and Applications</i> . Thousand Oaks: Sage Publications. Lehrer, P.L., Woolfolk, R.L. & Sime, W.E. (2007). <i>Principles and Practice of Stress Management</i> . New York: The Guilford Press.

Студијски програм : Психологија
Назив предмета: Радна етика
Статус предмета: обавезни
Број ЕСПБ: 6
Услов: Испуњене све предиспитне обавезе за предмет Радна етика.
Циљ предмета Упознати студенте са знањима и најсавременијим истраживањима у области радне етике како би се оспособили за анализу појава као што су етичност у руковођењу и процесу одлучивања, социјално одговорно пословање, корупција и развој радне етике у организацији.
Исход предмета Студент ће бити у стању да препозна појаве у вези са радном етиком у организацији, да креира етички програм као и програм активности организације у области социјално одговорног пословања.
Садржај предмета 1. Теоријска настава 2. Основни појмови етике и радне етике 3. Теорије моралности унутар организацијског контекста 4. Фактори развоја моралности и моралног понашања 5. Етичке дилеме у организацији и њихово превазилажење 6. Етично одлучивање и руковођење 7. Корупција радне етике 8. Социјално одговорно пословање 9. Анализа и развој радне етике у организацији - етички програм и етички тренинг <i>Практична настава</i> Упознавање са инструментима за прикупљање података у вези са етичком климом у организацији, групна презентација на одабрану тему.
Литература 1. Lefkowitz, J. (2003). <i>Ethics and values in industrial-organizational psychology</i>. Mahwah, NJ: Lawrence Erlbaum Associates. 2. Ferrell, O. C., Fraedrich, J. & Ferrell, L. (2010). <i>Business ethics: Ethical decision making & cases</i>. South Western Educational Publishing. 3. Majstorović, N. (2012). <i>Корупција: узроци, експанзија и интервенција. Академска књига. Нови Сад</i>. ISBN: 978-86-6263-006-3. (str. 14-48) 4. Krkač, K. (2007). <i>Uvod u poslovnu etiku i korporacijsku društvenu odgovornost</i>. MATE d.o.o./ZŠEM, Zagreb, Hrvatska 5. Duska, R. F. (2007). <i>Contemporary reflections on business ethics</i>. Dordrecht, the Netherlands: Springer 6. Drugi izvori.

Студијски програм : Психологија
Назив предмета: Напредни курс из психологије маркетинга
Статус предмета: изборни / обавезни за И/О модул
Број ЕСПБ: 6
Услов: Психологија маркетинга
Циљ предмета Упознавање студената: - са напредним концептима маркетиншких комуникација; - са начинима креирања и спровођења маркетинг стратегија.
Исход предмета Од студента се очекује да на крају курса: - покаже свеобухватно знање о концептима маркетиншких комуникација; - примени специфичне технике психологије маркетинга у организовању и спровођењу маркетиншких истраживања и кампања.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Маркетинг комуникације, развој маркетинг стратегије и планова; прикупљање информација и скенирање окружења; креирање и спровођење маркетинг кампање; планирање медија, тв, радио, штампани и помоћни медији, промоције, директно оглашавање, интернет оглашавање, прикривено оглашавање; развој вредности, сатисфакције и лојалности купаца; креирање и позиционирање брендова; обликовање тржишних понуда; односи са јавношћу; професионални етички код и етичке дилеме у маркетинг комуникацијама. <i>Практична настава</i> Анализа истраживања у области маркетинга; анализа употребе појединачних медија у оквиру рекламних кампања; анализа постојећих и креирање нових маркетинг стратегија.
Литература Belch, G. E. and Belch, M.A. (2003). Advertising and Promotion an integrated marketing communication perspectives, Sixth Edition, The McGraw–Hill Companies. (Одабрана поглавља); Котлер, Ф. (2006). Маркетинг менаџмент. Београд, Дата статус. (Одабрана поглавља); Kesić, T. (1999). Ponašanje potrošača. Adeco, Zagreb. (Одабрана поглавља).

Студијски програм : Дипломске академске студије психологије
Назив предмета: Коучинг у организацијама
Статус предмета: обавезни у оквиру И/О модула
Број ЕСПБ: 6
Услов: комплетирана студија случаја пре полагања испита
Циљ предмета Упознавање студената са појмом коучинга, општих принципа коучинга у организацијама и кључним компетенцијама које би стручњак који се бави коучингом требало да демонстрира. Упознавање студената са принципима примене и адаптације когнитивно-бихејвиоралних (КБТ/РЕБТ) модела интервенција на радно понашање.
Исход предмета Од студента се очекује да на крају курса буде способан да: - покаже свеобухватно и детаљно разумевање појмова коучинга и сродних појмова - демонстрира познавање процеса коучинга у организацијама - демонстрира познавање когнитивно-бихејвиоралних техника са циљем повишавања радне ефикасности менаџера и извршилаца
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> • принципи и модели психолошких интервенција у организацијама; • коучинг модели промене понашања; • одређење појма коучинг и разграничавање од појмова терапија, саветовање и консалтинг; • кључне компетенције коуча; • општи принципи коучинга у организацијама; • методе и технике коучинга; • структура РЕБТ/КБТ коучинг сеансе; • емоционалне и практичне блокаде ефикасности у менаџменту (одлагање и неефикасно доношење одлука, страх од конфронтације, неконструктивна комуникација, неадекватно планирање и делегирање, стрес и др.). <i>Практична настава</i> • искуствени пролазак кроз кораке коучинг сеансе • креирање интервенција за емоционалне и практичне проблеме ефикасности
Литература The Executive Coaching Forum (2015). <i>The Executive Coaching Handbook: Principles and Guidelines for a Successful Coaching Partnership (6th ed.)</i> . Boston: Author. Попов, Б., Јелић, Д. & Новков, М. (2019). <i>Теорија и пракса коучинга у организацијама: РЕБТ приступ (необјављена скрипта)</i> . Passmore, J., (2008). <i>Psychometrics in Coaching: Using Psychological and Psychometric Tools for Development</i> . London and Philadelphia: Kogan. Valerio A. M. & Lee, R. (2005). <i>Executive coaching: A guide for the HR professional</i> . San Francisco: Wiley.

Студијски програм : Психологија
Назив предмета: Психологија даровитости
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов:
Циљ предмета Упознавање студента са: концепцијама даровитости; поступцима идентификације даровитости; образовним интервенцијама за даровите ученике; феноменом подбацивања даровитих ученика. Оспособљавање студента: за адекватно разумевање феномена даровитости у свој његовој сложености; за примену ефикасних поступака за потпунију актуализацију потенцијала даровитих ученика.
Исход предмета Од студента се очекује да на крају курса буде способан да: успешно препознаје манифестације даровитости у различитим доменима; понуди смернице и упутства у раду са даровитима у сврху што потпунијег остваривања њихових потенцијала; самостално изради план интервенције у ситуацији суочености са феноменом подбацивања даровитих.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> - Концепције даровитости (историјски преглед различитих позиција сагледавања даровитости са акцентом на савременим концепцијама); - Проблеми идентификације даровитих (идентификација даровитих у свету и код нас, пожељни програм идентификације даровитих); - Образовање даровитих (хомогено груписање, делимично хомогено груписање, редовна одељења са обогаћеним програмима, школска акцелерација); - Подбацивање даровитих ученика (одређење подбацивања, етиолошки модели подбацивања, стратегије и интервенције за превазилажење подбацивања).
Литература - Алтарас, А. (2006). <i>Даровитост и подбацивање</i> . Панчево: Мали Немо. - Џорџ, Д. (2003). <i>Образовање даровитих: како идентифицирати и образовати даровите и талентиране ученике</i> . Загреб:Educa. - Heller, K.A., Mönks, F.J., Sternberg, R. J. & Subotnik, R.F. (Eds.) (2000). <i>International Handbook of Giftedness and Talent</i> . Oxford: Elsevier science.

Студијски програм: Психологија
Назив предмета: Терапијски приступи и интервенције у развојној психопатологији
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 6
Услов:
Циљ предмета Разумевање поремећаја у развојном добу као контекстуалних и вишеструко условљених, потребе мултидисциплинарног приступа и разумевање потребе да терапијски приступи буду усклађени са развојним могућностима детета.
Исход предмета Оспособљавање за приступ детету у складу са његовим развојним карактеристикама, познавање и примена елемената игре у терапијске сврхе, познавање процедура за интервенције на нивоу дететовог понашања.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Однос психопатологије, психодијагностике и психотерапије. Деца и интроспекција, проблем индиректности третмана, ограничења дечијег когнитивног функционисања. Теоријски приступи у третману развојних поремећаја: психоаналитички приступ, бихејвиорална терапија, системски приступ, терапија игром, радионичарски приступи. Саветовање и супортативни рад са родитељима, други третмани у области. Развојна ограничења у терапијском раду са децом, улога родитеља у третману деце. <i>Практична настава</i> Терапијски интервју, опсервација у сврху третмана, третмани усмерени на симптом, третмани усмерени на личност. Терапијске процедуре у третману первазивних поремећаја код деце, депресије код деце, хиперактивности и поремећаја пажње, анорексије и булимије, страхова и анксиозности, проблема у понашању, деце која су злостављана, деце са тиковима, муцањем, енурезом и енкопрезом.
Литература Chethik, M.(2008). <i>Tehnike u dječjoj terapiji</i> . Zagreb: Alinea (одабрана поглавља). Russ, W. Sandra (2004). <i>Play in Child Development and Psychotherapy</i> . Lawrence Erlbaum Associates, Inc., Publishers (одабрана поглавља). Mash, J.E. (1998). <i>Treatment of Childhood Disorders</i> . The Guilford Press. (одабрана поглавља).

Студијски програм : Психологија
Назив предмета: Клиничка неуропсихологије
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: Физиолошке основе психичких појава, Биолошка психологија, Основи неуропсихологије
Циљ предмета Упознавање студената са настанком клиничке неуропсихологије као самосталне научне дисциплине, осврт на анатомске основе когнитивних способности, дефинисање виших кортикалних функција, симптоми и синдроми оштећења коре великог мозга, детаљна процедура неуропсихолошке дијагностике - садржај неуропсихолошке процене, примена неуропсихолошког инструментаријума, обрада података, интерпретација резултата и писање неуропсихолошког извештаја. Основе неуропсихолошке/когнитивне рехабилитације.
Исход предмета Студенти ће стећи основна теоријска знања о настанку клиничке неуропсихологије, анатомским основама когнитивних способности, врстама виших кортикалних функција, манифестацијама симптома и синдрома оштећења коре великог мозга, садржају неуропсихолошке дијагностике – начину примене, анализе и интерпретације неуропсихолошког инструментаријума, писања неуропсихолошког извештаја. Такође ће стећи основна знања о садржају и процедури неуропсихолошке/когнитивне рехабилитације.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> • Упознавање са настанком клиничке неуропсихологије и методама процене које се користе у клиничкој неуропсихологији • Анатомске основе когнитивних функција – основни принципи функционалне организације мозга • Више кортикалне функције (свест, пажња, памћење, извршне функције, говор, калкулија, лексија, графија, визуелна перцепција, гнозија, просторне функције, праксија, тактилна перцепција) • Неуропсихолошки клинички синдроми – синдроми фронталног режња, синдроми темпоралног режња, синдроми паријеталног режња и синдром окципиталног режња, синдроми корпуса калозума) • Афазије. Аграфије. Акалкулије. Агнозије. Апраксије. Дисегзекутивни синдром. Мнестички поремећаји – амнезије, деменције. Поремећаји пажње. Неуропсихолошки поремећаји емоција. • Клиничка неуропсихолошка дијагностика - демонстрација примене, интерпретације и анализе клиничке неуропсихолошке батерије, писање неуропсихолошког налаза и мишљења. • Садржај и процедура неуропсихолошке/когнитивне рехабилитације.
Литература 1. Павловић, Д. (2012) Неуропсихологија, бихевиорална неурологија и неуропсихијатрија. Орион Арт, Београд. (одабрана поглавља) 2. Оцић, Г. (2012) Клиничка неуропсихологија. Завод за уджбенике и наставна средства, Београд. (одабрана поглавља) 3. Wilson B.(2005) Neuropsychological rehabilitation: theory and practice. Lisse: Swets & Zeitlinger Publishers (одабрана поглавља)

Студијски програм : Психологија
Назив предмета: Психодрама
Статус предмета: Изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: Присуство на настави
Циљ предмета Упознавање студента: - са историјским развојем психодраме; - са основним елементима психодраме; - са структуром психодрамске сеансе; - са техникама у психодрамаи; - са индикацијама и контраиндикацијама за психодраму; - оспособљавање студента за примену појединих психодрамских техника у раду са неклиничким групама.
Исход предмета Од студента се очекује да на крају курса покаже разумевање теоријских и практичних основа психодраме, и да буде способан за самосталну примену појединих психодрамских техника у раду са неклиничким групама.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Историјски развој психодраме. Основни елементи психодраме (протагониста, директор / психодрамски психотерапеут, помоћни егo, "публика", позорница - сцена). Структура психодрамске сеансе (ток психодраме: загревање, избор протагонисте, акција, затварање психодраме и подела осећања, а у едукативно-искуственим групама и процес). Технике у психодрамаи. Спонтаност и креативност у психодрамаи. Улоге, "као да" ситуација, телос и ментална катарза у психодрамаи. Терапијски аспекти психодраме. Индикације и контраиндикације за психодраму. Едукација за психодрамског психотерапеута. <i>Практична настава</i> Увежбавање извођења појединих психодрамских техника. Анализе транскрипата психодрамских сеанси.
Литература Џокић, З. (2010) Моћ психодраме - Увод у теорију и праксу психодраме, Психополис институт, Нови Сад. (одабрана поглавља) Вељковић, Ј. и Ђурић, З. (2003). Психодрама и социодрама. Центар за примењену психологију, Београд. (одабрана поглавља) Поткоњак, Д. (2018). Вођење психодрамске сеансе. У: Вељковић, Ј. (ур.). Кроз лавиринт психодраме: прикази из праксе. Центар за примењену психологију, Београд. (стр. 41-74) Kelerman, P. F., Hudgens, K. (2001) Psihodrama i trauma - Odigravanje sopstvenog bola, IAN - International Aid Network, Beograd. (odabrana poglavlja)

Студијски програм : Психологија
Назив предмета: Психологија породице
Статус предмета: обавезни (на модулу)
Број ЕСПБ:3
Услов:
Циљ предмета Упознати студенте са: развојем и развојним задацима и променама унутар породице од предбрачне везе и ступања у брак до породице која стари, са нагласком на функционисање и чиниоце квалитета брачних односа, кородитељског односа и развоја родитељских улога, сиблинг и рођачких релација; упознати студенте са различитим теоријским приступима породици; упознати основне истраживачке нацрте и приступе истраживању породице и родитељства; упознати студенте са теоријским приступима разумевању ефеката неразвојних криза на развој породичних улога и односа.
Исход предмета Очекује се да студент на крају одслушаног курса: покаже свеобухватно разумевање развојних процеса у породици од њеног настанка и током целокупног животног циклуса; покаже спретност у примени различитих теоријских концепата у разумевању породичних процеса и улога, као и спретност у критичкој и компаративној анализи доприноса различитих теоријских приступа; покаже разумевање развоја, значаја и чинилаца функционалности родитељског функционисања, односа родитељ-дете; кородитељског односа, брачног односа, сиблинг и рођачких релација; разуме специфичности развоја породичних улога и односа у контексту развода, хроничне болести или развојне сметње детета и других неразвојних криза породице
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Теоријски приступи породици; Животни циклус породице; Предбрачне везе и ступање у брак; Брачни односи и процеси у браку: развој и чиниоци функционалности; Преузимање родитељских улога; Стрес родитељства; Очинство и материнство; Развој родитељских улога; Квалитет родитељства; Сиблинг односи; Развој породице у контексту неразвојних криза- губици, хронична болест члана породице, развојне сметње код детета, развод, насиље, неплодност; Специфичне породичне констелације <i>Практична настава /</i>
Литература Чудина Обрадовић М., Обрадовић Ј. (2006). Психологија брака и обитељи. Загреб, Голден маркетинг-Техничка књига. Крстић Т., Мишић И., Рајић М., Бранковић Ј. (2017). Подршка родитељима деце са сметњама у развоју и хроничним болестима: практикум за програм „Наша прича“. Нови Сад, Филозофски факултет (одабрана поглавља)

Студијски програм : Психологија
Назив предмета: Примењено структурално моделовање
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов:
Циљ предмета Упознавање студената са структуралним једначинама као методом обраде података који омогућује проверу претпостављених односа између варијабли преко скупа проверљивих математичких једначина. Студенти се упознају са једноставним (анализа путање, конфирмативна факторска анализа) и сложенијим моделима мерења (комплекснији структурални модели, модели који обухватају тестирање аритметичких средина латентних варијабли, моделовање структуралних једначина са лонгитудиналним подацима), применљивим у истраживањима из различитих психолошких дисциплина.
Исход предмета Од студената се очекује да познаје логику метода структуралних једначина, да компетентно примењује поступке моделовања структуралних једначина, као и да може самостално да прати литературу везану за ове поступке и њихову примену.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Рекапитулација садржаја везаних за корелационе и регресионе нацрте. Идентификација модела. Индекси фита. Стратегије у моделовању. Спецификација и модификација модела. Анализа путање. Једноставни модели мерења и конфирмативна факторска анализа. Сложени модели мерења. Употреба "пакета" ајтема. Структурални модели са латентним варијаблама. Ненормални подаци, „bootstrapping" и робусни методи. Моделовање аритметичких средина. Моделовање са више група. Моделовање структуралних једначина са лонгитудиналним подацима <i>Практична настава</i> Вежбе прате садржаје са предавања. У практичном раду користиће се "R" пакети за моделовање структуралним једначинама, статистички програм AMOS и отворене апликације за моделовање структуралним једначинама.
Литература Kline, R. B. (2010). Principles and practice of structural equation modeling. New York: Guilford Press Hancock, G. R., & Mueller, R. D. (Eds.). (2006). Structural equation modeling: A Second Course. Greenwich, CT: Information Age Publishing.

Студијски програм: Психологија
Назив предмета: Формирање батерија тестова
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов:
Циљ предмета Батерије тестова су скупови независних психолошких тестова које се формирају за неку одређену потребу. У психолошкој делатности то су најчешће различити задаци класификације као што су селекција и распоређивање. Ови задаци спадају у најчешће задатке приликом којих психолози користе мерне инструменте и присутни су у различитим областима њиховог рада. Циљ овог курса је да студентима пружи потребна знања и да их кроз практичан рад оспособи за самостално формирање, евалуацију и примену батерија психолошких мерних инструмената. Акценат ће бити усвајању знања применљивих у пракси.
Исход предмета Студент ће бити у стању да формира батерије тестова за специфичне намене, да их евалуира, правилно користи и тумачи њихове резултате.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Дефинисање батерије тестова, врсте и намена у складу са задатком класификације; Валидациона студија за формирање батерије (различите врсте критеријума); Селекција методом вишеструког одсецања, селекционих једначина и утврђивањем коефицијената сличности профила; Еквиперцентилно и линеарно једначење тестова; Поузданост пондерисаних и непондерисаних композита (батерија тестова); Валидност батерије тестова. <i>Практична настава (вежбе, ДОН, студијски истраживачки рад)</i> Пример валидационе студије на основу које се врши избор тестова за батерију; Одређивање критичног скорa (статистичко) и пожељног профила; Формирање композитног скорa и селекција методом селекционе једначине или вишеструког одсецања; Израчунавање коефицијената сличности профила; Еквиперцентилно и линеарно једначење тестова; Израчунавање коефицијента поузданости композитне мере (батерије тестова).
Литература Fajgelj, S. (2013). <i>Psihometrija - Metod i teorija psihološkog merenja (IV dopunjeno izdanje)</i>. Beograd: Centar za primenjenu psihologiju. (одабрана поглавља) Price, L. R. (2016). Larry R. Price—Psychometric Methods: Theory into Practice. New York: The Guilford Press. (одабрана поглавља) Cohen, R. J., & Swerdlik, M. (2010). <i>Psychological Testing and Assessment: An Introduction to Tests and Measurement</i> (7th ed.). New York: McGraw–Hill. (одабрана поглавља) Rao, C. R., & Sinharay, S. (2006). <i>Handbook of statistics: Psychometrics</i> (Vol. 26). Amsterdam ; Boston: Elsevier. (одабрана поглавља) Допунска литература: AEA, APA, & NCME (2006). <i>Standardi za pedagoško i psihološko testiranje</i> (2. izdanje). Jastrebarsko: Naklada Slap, za delo prevedeno na hrvatski jezik.

Студијски програм : ОАС Психологија
Назив предмета: Експериментална психологија
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов: Експериментална истраживања у психологији, Напредна статистика
Циљ предмета <u>a) Upoznavanje studenata:</u> - sa specifičnom metodologijom eksperimentalne psihologije od klasičnih psihofizičkih tehnika do novih interdisciplinarnih nacрта; - sa modeliranjem podataka i simulacijama kognitivnih procesa; - sa prednostima i ograničenjima pojedinih metoda i tehnika. <u>b) Osposobljavanje studenata:</u> - za samostalna istraživanja u oblasti vizuelne percepcije i jezika koja kombinuju primenu metodologija različitih disciplina (matematike i statistike, računarstva itd.); - za samostalno izvođenje istraživanja u oblasti vizuelne percepcije i jezika, sa praktičnim ciljem, na primer, u oblasti marketinga, analize sadržaja komunikacije, profesionalne selekcije i orijentacije i slično.
Исход предмета Od studenta se očekuje da na kraju kursa bude sposoban da: - prema sopstvenim interesovanjima i potrebama sprovodi bazična i/ili primenjena kvantitativna istraživanja vizuelne percepcije u oblasti boja, kretanja, lica, iluzija itd.; - prema sopstvenim interesovanjima i potrebama sprovodi bazična i/ili primenjena kvantitativna istraživanja jezika, u jednoj ili više mogućih podoblasti: računarskoj lingvistici, kvantitativnoj lingvistici, psiholingvistici itd.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> I Pojam merenja u eksperimentalnoj psihologiji: od percepta do pojma. II Teorija informacije. Teorija nivoa adaptacije. III Percepcija. Psihofizika, pregled metoda i tehnika. Metoda granica, metoda prosečne greške, metoda učestanosti. Komparativno sudjenje. Neopsihofizika. IV Detekcija signala. Model idealnog posmatrača. Prinudni izbor, skaliranje izvesnosti. V Jezik. Leksička odluka, zadatak izgovaranja (naming), zadatak prepoznavanja, zadatak sa prolazom (gating), istraživanja jezičke produkcije. VI Primovanje (leksičke odluke, izgovaranja, prepoznavanja). Različiti postupci primovanja: ponavljanjem, maskirano, povratno, implicitno, na trag itd. Vrste primovanja: unakrsno, semantičko i/ili asocijativno, gramatičko, slikovno itd. VII Ostali eksperimentalni zadaci: zadatak rasparivanja (mismatch), progresivno demaskiranje itd. VIII Pregled modernih postupaka prikupljanja podataka: praćenje pokreta očiju (eye-tracking), EEG, PET, fMRI itd. IX Modeliranje podataka. <i>Практична настава</i> Sprovođenje istraživanja kao osnove za izradu seminarskog rada. Aktivnosti obuhvataju prikupljanje i obradu podataka primenom jedne od metoda sa kursa, usmenu i pismenu prezentaciju rezultata istraživanja.
Литература Todorović (2008). <i>Metodologije psiholoških istraživanja</i> . Beograd: Centar za primenjenu psihologiju . Kingdom, F.A.A, Prins, N. (2010). <i>Psychophysics: a practical introduction</i> . Academic Press. Elsevier.

Студијски програм : Психологија
Назив предмета: Методика наставе психологије
Статус предмета: обавезни
Број ЕСПБ: 3
Услов:
Циљ предмета - Упознавање студената са: - са теоријским основама подучавања и предавања психологије као садржаја у курикулуму средњошколског образовања; - педагошко-методичким принципима извођења практичне делатности у школском разреду; - активном применом знања из развојне психологије, теорије учења, педагогије, дидактике, педагошке психологије, докимологије и социјалне психологије у припреми и извођењу наставе психологије.
Исход предмета - Од студента се очекује да на крају курса буде способан да: - демонстрира практичну примену теориског знања из области образовне психологије, методике наставе психологије и дидактичких принципа у раду са средњошколцима; - савлада принципе и вештине планирања наставе психологије; - усвоји практичне компетенције за извођење наставе психологије; - примени фронтални облик наставе; - организује групни рад и дискусију у настави; - организује рад у паровима у настави; - усвоји компетенције за формативно и сумативно оцењивање знања ученика; - развије способност креирања наставе као сарадничког процеса између наставника и ученика.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> - Учење и настава; - Образовање као део васпитања; - Учење оријентисано на памћење, наставу, знање и компетенције; - Курикулум - начела израде; - Образовни исходи и евалуација образовних постигнућа на међународном нивоу (ПИСА); - Оцењивање у школи; - Фактори школског постигнућа; - Личност наставника, личност ученика; - Мотивација у школи. <i>Практична настава</i> - Демонстрација наставних активности које покрива теоријски део наставе; - Практична примена знања из области наставних облика (фронтални, индивидуални и групни облика рада), наставних метода (метода показивања, метода усменог излагања, дијалогска метода, текст-метода) и наставних средстава; - Самостална припрема наставних активности - израда припреме за час; - Извођење дела наставе пред групом.
Литература 1. Јукић, С., Лазаревић, Ж. и Вучковић, В. (1998). <i>Дидактика</i>. Јагодина: Учитељски факултет. 2. Slavin, R. E. (2009). <i>Educational Psychology - Theory and Practice</i>. Upper Saddle River, New Jersey:

Студијски програм : Психологија
Назив предмета: Целоживотни развој и учење
Статус предмета: обавезан
Број ЕСПБ: 3
Услов:
Циљ предмета Циљ предмета је примена и дефинисање ефикасних поступака за решавање развојних криза у различитим доменима и узрастима, као и потпуније остварење потенцијала за учење у различитим фазама животног циклуса.
Исход предмета Студенти ће стећи знања о актуелним проблемима везаним за развојне, културне, друштвене, образовне и здравствене потребе током целог животног циклуса. Биће оспособљени за креирање и примену различитих ефикасних поступака за превенцију и интервенцију у којима се знања из развојне и психологије образовања стављају у функцију препознавања потреба појединаца и породица у различитим фазама животног циклуса и санирања регистрованих актуелних проблема. Студенти ће бити оспособљени за пружање подршке развоју и квалитету старања о деци, младима, одраслима и старима, те за реализацију и мониторинг психосоцијалних програма.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Планирање и реализација програма подршке раном развоју у заједници; Функционална процена; Модели ране интервенције; Превенција вршњачког насиља и ризичних понашања у адолесценцији; Планирање подршке током животног криза код одраслих; Планирање услуга за старе и збрињавање старих особа; Мотивација за учење и унапређивање образовних процеса за различите узрасне групе; Превенција раног напуштања школског система за децу и младе у ризику. <i>Практична настава</i> Еко мапа и РБИ интервју са породицама у оквиру ране интервенције; Облици рада са породицама и другим окружењима детета у оквиру ране интервенције; Принципи подршке и превенције; Планирање спровођења и евалуације психосоцијалних програма за децу, младе, одрасле и старе; вулнерабилне и маргинализоване групе.
Литература Капор Стануловић, Н. (1993). Рат, страдања, смрт...како помоћи деци. Београд: Уницеф. Капор Стануловић, Н. (1998). Деца у кризи: приручник за психосоцијалну подршку, Београд: Уницеф Ишпановић В (ур). (2011). Заштита детета од злостављања и занемаривања: примена Општег протокола.Београд: Центар за права детета. Ајдуковић М., Радочај Т. (2008). Право дјетета на живот у обитељи: стручна помоћ обитељима са дјецом и надзор над извршавањем родитељске скрби као процес подршке за успешно родитељство.Загреб: Уницеф (Хрватска) Башић, Ј. (2009). Теорије превенције: Превенција поремећаја у понашању и ризичних понашања дјете и младих. Загреб: Школска књига. Wenar, С. (2003): Развојна психопатологија и психијатрија: Од дојеначке доби до адолесценције. Наклада Слап. Јастребарско. Docking, R.E.; Stock, J. (2017). International Handbook of Positive Aging. Routledge Handbooks Online. Knight, B.G., Pachana, N.A. (2015). Psychological Assessment and Therapy with Older Adults 1st Edition. Oxford University Press. Cavanaugh, J. C., & Blanchard-Fields, F. (2018). <i>Adult development and aging</i> . Cengage Learning. McWilliam, R. A. (2010). Routines-based early intervention. Supporting Young Children and Their Families. Baltimore: Paul H. Brookes Publishing Company. Raver S. Childress C. (2015). Family centered Early Intervention: supporting infants and toddlers in natural environments. Brooks publishing Pletcher, L., & Younggren, N. (2013). The early intervention workbook: Essential practices for quality services. Baltimore: Paul H. Brookes Publishing Company

Студијски програм: Психологија
Назив предмета: Психологија насиља
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 3
Услов:
Циљ предмета Циљ предмета је упознавање студената са основним теоријама и облицима насиља у различитим социјалним интеракцијама: у породици, међу интимним партнерима, међу вршњацима (булинг) и у школи, на радном месту (мобинг), у заједници, у спорту. Такође, студенти ће се упознати са основним стратегијама суочавања у насилној интеракцији и начинима на који се могу креирати програми превенције насиља.
Исход предмета Студенти ће бити оспособљени да препознају основне облике насиља и да самостално креирају интервенције у сваком појединачном случају насиља, које би биле усмерене на његово спречавање или адекватно суочавање жртви с насилником.
Садржај предмета Теоријска настава Основне теорије агресије и насиља, врсте насиља (физичко, психолошко...) и разликовање насиља од сличних феномена; Развојни аспекти насилног понашања (поремећај понашања, АДХД и други облици развојних проблема који могу допринети појави насиља у одраслом добу) и доминантне врсте агресије и насиља током старења; Предуслови насилне интеракције: особине личности (базичне особине и особине тзв. Мрачне тријаде...), генски и седински чиниоци, антисоцијални поремећај; Насиље у породици и у интимној, партнерској вези; Вршњачко насиље (булинг) и насиље у школи; Насиље на радном месту (мобинг); Насиље у заједници и урбаним срединама; Насиље у медијима; Насиље у спорту; Основни облици интервенција усмерених на превенцију насиља; Основни облици интервенција усмерених на адекватно суочавање жртви с насилником.
Литература Попадић, Д. (2009). Насиље у школама. Београд: Институт за психологију и УНИЦЕФ. Petermann, F., & Ptermann, U. (2012). Trening s agresivnom djecom.. Jastrebarsko: Naklada Slap. Shaver, P. R., & Mikulincer, M. (Eds.). (2001). Human Aggression and Violence: Causes, Manifestations, and Consequences. Washington: APA.

Студијски програм : ОАС Психологија
Назив предмета: Визелна перцепција
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 6
Услов: Перцепција, Физиолошке основе психичких појава, Експериментална истраживања у психологији, Биолошка психологија
Циљ предмета а) Упознавање студената: - са основама савременог интердисциплинарног истраживачког програма који се бави перцепцијом и креће од описа стимулације у терминима оптике и геометрије, преко описа чулно-нервног апарата, зона кортекса који учествују у перцепцији, до психофизичких експеримената и моделирања података; - са применом савремених истраживања из области визуелне перцепције у различитим видовима професионалног ангажовања, као што су маркетинг, визуелне уметности, психодијагностика, психопатологија итд. б) Оспособљавање студената: - за самостална рад у области визуелне перцепције која комбинују знања различитих дисциплина; - за употребу стечених знања у дијагностици одређених психопатолошких феномена везаних за перцепцију; - за употребу стечених знања у помоћи на успостављању нормалног функционисања визуелног система код деце и одраслих са различитим оштећењима ових функција.
Исход предмета Од студента се очекује да на крају курса буде способан да: - репродукује знања о основама савременог интердисциплинарног истраживачког програма који се бави перцепцијом; - према сопственим интересовањима и потребама спроводи базична и/или примењена квантитативна истраживања визуелне перцепције у области боја, кретања, илузија итд.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> I Увод у визуелну перцепцију: Физички стимулус у перцепцији. Специфичност информације садржане у светлости. Физичка и геометријска оптика. Спектрална анализа. II Претпоставке за истраживања визуелне перцепције: Систематизација визуелних путева од ретине до виших можданих зона (преглед налаза од Хјубела и Визела до Зекија). Еволуција визуелних система у живом свету. III Опажање светлина и боја. Ахроматска и хроматска перцепција, константност светлине, илузије, адаптација, предложени модели од Хелмхолза до Аделсона. IV Опажање облика. Контуре и контрасти, препознавање сложаја, разликовање фигуре и позадине, принципи груписања, симулације на машинама, модели од Гешталт психологије до Бидермана. V Опажање дубине и 3Д простора. Знакови за дубину, монокуларни и бинокуларни аспект, илузије, симулација са неуралним мрежама, модели од Мара до Кондеринка и Гросберга. VI Опажање кретања. Кинетички ефекат дубине, биолошко кретање, накнадни ефекат, опажена каузалност, модели од Вертхајмера до Накајаме. <i>Практична настава</i> Спровођење истраживања и опсежног прегледа литературе као основе за израду семинарског рада. Активности обухватају прикупљање и обраду података и тумачење налаза у оквиру конкретног теоријског модела. Усмена и писмена презентација резултата истраживања.
Литература Snowden, R., Thompson, P., Troscienko, T. (2006). Basic Vision. Oxford University Press, UK .

Palmer S. E. (1999) Vision Science: Photons to Phenomenology. Bradford Books, MIT Press
Cambridge, MA.

Bruce, V., Green, P.R., Georgeson, M.A. (1997). Visual perception. Psychology Press Ltd. East Sussex,
UK.

Marr, D. (1980) Vision. W.H. Freeman and Company. New York.

Zeki, S. (1993). A vision of the Brain. Blackwell Scientific Publication, Oxford, UK

Студијски програм : Психологија
Назив предмета: Социјална инклузија и психологија толеранције
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 6
Услов: Семинар
Циљ предмета Основни циљ предмета јесте упознавање са појмовима инклузије и толеранције и њиховом везом са другим, сличним појавама. Циљ курса јесте и повезивање знања из социјалне и педагошке психологије, као психопатологије са практичном применом у системима у којима се промовише социјална инклузија (школе, предшколске установе, организације и сл.). Такође, студенти ће бити упознати са аспектима толеранције, њеним манифестацијама и мерењем, као и везом између толеранције на различитост и социјалне инклузије.
Исход предмета Исход предмета јесте разумевање односа између социјалне инклузије, толеранције и дискриминације. Такође, исход јесте и припрема за практичан рад у установама у којима се промовише социјална инклузије, као и стручни рад са особама другачије етничке припадности као и верског и сексуалног опредељења. Поред тога, студенти ће добити знања и практичне примере како препознати и превенирати дискриминацију у образовању, на послу и у породици, као и у друштву генерално.
Садржај предмета Основне теме покриће дефинисање појмова социјалне инклузије и толеранције. Такође, обрађиваће се и теме везане за инклузију, толеранцију и дискриминацију различитости. Поред тога, фокус ће бити стављен и на примере добре и лоше инклузије, као и мерење толеранције у неком друштву. На крају, пажња ће бити посвећена и препознавању и превенцији дискриминације у различитим аспектима друштва.
Литература 1. Мирјана Кризманић и Владимир Колесарић (2005). <i>Толеранција у свакидашњем животу-психологија толеранције</i>. Загреб: Наклада Слап 2. Marger, Martin N. ; Mardžer, Martin N. (1999). <i>Social inequality</i>. Mountain View: Mayfield publishing company. 3. Augoustinos, Martha, Reynolds, Katherine J. (2006). <i>Understanding prejudice, racism, and social conflict</i>. London: Thousand Oaks. 4. Закони из области социјалне и образовне инклузије

Студијски програм : Психологија
Назив предмета: Напредни курс из Когнитивно бихевиоралне психотерапије
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 6
Услов: Основни курс из Когнитивно бихевиоралне психотерапије
Циљ предмета уознавање студената са принципима, специфичностима, могућностима и ограничењима примене КБТ у различитим форматима и доменима примене овог модалитета; уознавање студената са принципима примене КБТ у раду са различитим категоријама психичких поремећаја; оспособљавање студената за интеграцију и примену раније усвојених знања из области психотерапије и КБТ у циљу одабира и спровођења интервенција у саветодавним и симулираним терапијским ситуацијама
Исход предмета Од студента се на крају курса очекује да буде оспособљен да: препознаје домене примене КБТ у превентивном, саветодавном и психотерапијском раду; демонстрира познавање напредних когнитивних, бихевиоралних и помоћних техника примерених клијенту; примењује принципе КБТ у симулираним терапијским ситуацијама; прави рационалан план третмана за клијента и процењује терапијске отпоре; самостално формулише случај на основу расположивих података о клијенту руководећи се теоријским принципима КБТ; осмишљава едукативни КБТ програм интервенција за циљну групу корисника
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> <i>Формулација случаја у КБТ; КБТ план третмана; Формати примене КБТ: карактеристике индивидуалне, групне и терапије парова; Примена КБТ у раду са различитим категоријама поремећаја (анксиозни поремећаји, депресија, поремећаји личности); Еклектичка примена техника у КБТ (когнитивне, бихевиоралне и помоћне технике); Врсте и начини превазилажења терапијских отпора; Превентивни и едукативни програми засновани на принципима КБТ; Савремена истраживања ефикасности КБТ третмана</i> <i>Практична настава</i> <i>илустрације формулације случаја кроз примере из психотерапијске праксе; анализа транскрипата терапијских сеанси; демонстрација когнитивних, бихевиоралних и помоћних техника у КБТ; симулације терапијске сеансе кроз практичне вежбе у паровима; осмишљавање интервентних и едукативних програма заснованих на принципима КБТ</i>
Литература Ellis, A., Dryden, W. (2002). Примена рационално-емоционалне бихевиоралне терапије. Naklada Slap, Jastrebarsko. Ellis, A. (2005). Савладавање отпора у психотерапији. Naklada Sklap, Jastrebarsko. Clark, D.A., Beck, A.T. (2010). Cognitive therapy of anxiety disorders: science and practice. The Guilford Press, New York. Dobson, D., Dobson, K.S. (2009). Evidence-Based Practice of Cognitive-Behavioral Therapy. The Guilford Press, New York. предавања и пратећи материјал са предавања и вежби

Студијски програм : Психологија
Назив предмета: Савремене теорије психопатологије
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 6
Услов:
Циљ предмета а) Упознавање студената: -са савременим теоријским позицијама у објашњавању чинилаца етиологије, патофизициитета, трајања и исхода менталних поремећаја; -са типичним нацртима и инструментима провере поставки савремених психопатолошких теорија. б) Оспособљавање студената: -за критичко евалуирање и упоређивање савремених теоријских позиција у психопатологији; -за примену савремених теоријских поставки психопатологије на психотерапијску и психодијагностичку праксу; -за критичко евалуирање истраживачких поступака у провери савремених теоријских позиција психопатологије.
Исход предмета Од студента се очекује да на крају курса буде способан да: -репродукује поставке различитих модела менталних поремећаја; -евалуира вредност различитих модела са аспекта њихове употребљивости у клиничкој пракси; -самостално налази, евалуира, изводи закључке и уочава проблеме у литератури на тему савремених психопатолошких модела; -конципира начине провере теоријских поставки.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> I Теорије неуротских, са стресом повезаних и соматоформних поремећаја; II Теорије афективних поремећаја; III Теорије шизофрених и психотичних поремећаја; IV Теорије поремећаја личности. <i>Практична настава</i> Кроз дискусионе групе, претрагу литературе и презентације, студенти ће се упознати и са још неким теоријама менталних поремећаја према личном избору.
Литература Михић, Љ. (2019). Савремене теорије психопатологије: анксиозни поремећаји (одабрана поглавља). Нови Сад: Филозофски факултет у Новом Саду. Barlow, D. H., & Durand, V. M. (1995). Abnormal psychology: An integrative approach. Pacific Grove: Brooks/Cole Publishing Company. (одабрана поглавља). Gotlib, I. H., & Hammen, C. L. (2009). Handbook of depression (2nd). New York, NY: Guilford Press. (одабрана поглавља). Anthony, M. M., & Stain, M. B. (2008). Oxford handbook of anxiety and related disorders. New York, NY: Oxford University Press. (одабрана поглавља). Нововић, З. (2018). Теорије депресије. Необјављена скрипта. Нови сад: Филозофски факултет у Новом Саду. Нововић З. (2019). Теорије психотичних поремећаја. Необјављена скрипта. Нови сад: Филозофски факултет у Новом Саду.

Студијски програм : Психологија
Назив предмета: Пројективне технике
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 6
Услов: Психологија абнормалног понашања 1; Психологија абнормалног понашања 2; Дијагностичка процена личности; Клиничка процена интелигенције; Дијагностичка процена личности; Клинички практикум
Циљ предмета а)Упознавање студената: -са теоријама тестовне пројекције са посебним освртом на оне које се тичу Роршахове методе -са основним димензијама квантификације Роршахове методе-са основама квалитативне анализе Роршах одговора -са основним принципима интерпретације целокупног Роршах протокола и њеног повезивања са осталим тестовним резултатима у батерији -са основама задавања, оцењивања и интерпретације других пројективних техника б) Оспособљавање студената: -за самостално задавање, оцењивање и интерпретирање Роршаховог теста мрља -за повезивање резултата Роршаховог теста мрља са резултатима осталих тестова из батерије -за самостално задавање, оцењивање и интерпретацију других пројективних метода
Исход предмета Од студента се очекује да на крају курса буде способан:-да правилно задаје Роршахов тест мрља, води протокол са одговорима, препознаје одговор и адекватно га оцењује.-да квантитативно и квалитативно анализира Роршах протоколе и познаје дијагностичке импликације индикатора теста-да самостално креира опис испитаника на основу свих резултата које нуди протокол и повезује га са другим тестовним резултатима-да уме да репродукује значења различитих индикатора теста и познаје типичне знаке најбитнијих дијагностичких категорија на Роршаховом тесту.-да правилно интерпретира резултате пројективних тестова у контексту клиничке батерије.
Садржај предмета <i>Теоријска настава:</i> I -Теорије тестовне пројекције; II Задавање теста и вођење протокола; III Основне димензије квантитативне анализе Роршаха; IV Квалитативна анализа Роршах протокола V Дијагностика менталних поремећаја уз помоћ Роршаховог теста мрља VI Синтеза резултата Роршаховог теста са осталим подацима о испитанику <i>Практична настава:</i> Демонстрација и вежбање задавања, оцењивања и интерпретирања Роршаховог и осталих пројективних тестова, анализа протокола клиничких и неклиничких испитаника. Самостално задавање пројективних техника, помоћ у изради домаћих задатака и досијеа испитаника на основу Роршаховог метода. Повратне информације о извршеним задацима и семинарском раду.
Литература Нововић, З. (2014) Пројективне технике: Роршахов тест мрља од класичног до савременог приступа интерпретацији. Нови Сад: Филозофски факултет

Студијски програм : МАС Психологија
Назив предмета: Принципи психолошког профилисања
Статус предмета: изборни
Број ЕСПБ: 6
Услов:
Циљ предмета Циљ предмета је упознавање студената с основним принципима процене личности на основу различитих посредних индикатора. Студенти би требало да се оспособе за самосталну процену особина личности или прављење психолошких профила особе на основу података о њеном понашању у специфичним ситуацијама. Такође, студенти би требало да се оспособе за примену принципа процене личности у форензичком контексту.
Исход предмета Од студента се очекује да на крају курса буде способан да: а) покаже свеобухватно познавање принципа процене личности на основу различитих показатеља понашања; б) покаже способност за примену ових знања у процени конкретног случаја; г) покаже свеобухватно разумевање принципа криминалног профилисања
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Принципи процене личности на основу посредних индикатора. Бихејвиорални индикатори особина личности. Основи криминалног профилисања. Типологије преступника, личност преступника, различите школе профилисања. Мотив, модус операнди и потпис преступника. Проблеми у вези са препознавањем индикатора лагања. Карактеристике животног и радног простора, естетских преференција и понашања на друштвеним мрежама као индикатори особина личности. <i>Практична настава</i> Профилисање конкретних случајева; студентске презентације тема по избору у вези са психолошким профилисањем
Литература Kocsis, R. N. (2006). Criminal profiling: Principles and practice. Totowa, New Jersey: Humana Press Brent E. Turvey, B. E. (2011). Criminal profiling: An introduction to Behavioral evidence analysis. Academic Press. Hicks, S. J. & Sales, B. D. (2006). Criminal profiling: Developing an effective science and practice. APA. Костић, М. (2002). Форензичка психологија. Београд: Завод за уџбенике. Gosling, S. D., Ko, S. J., Mannarelli, T., & Morris, M. E. (2002). A Room with a cue: Judgments of personality based on offices and bedrooms. Journal of Personality and Social Psychology, 82, 379-398. Rentfrow, P. J., & Gosling, S. D. (2003). The do re mi's of everyday life: The structure and personality correlates of music preferences. Journal of Personality and Social Psychology, 84, 1236-1256.

Студијски програм : Психологија
Назив предмета: Психологија индивидуалних разлика
Статус предмета: (обавезни/изборни)
Број ЕСПБ: 6
Услов: -
Циљ предмета а) Упознавање студената: са методама истраживања у оквиру психологије индивидуалних разлика са савременим теоријама које произилазе из ове оријентације; са актуелним истраживањима у оквиру психологије индивидуалних разлика б) Оспособљавање студената: за детаљно и свеобухватно разумевање истраживачких метода у оквиру психологије индивидуалних разлика; за детаљно и свеобухватно разумевање савремених теорија које произилазе из психологије индивидуалних разлика; за самостално трагање за актуелном релевантном литературом.
Исход предмета Од студента се очекује да на крају курса буде способан да: покаже самосталност у препознавању и разумевању методолошких проблема у вези са проучавањем личности; покаже самосталност у току упознавања са релевантном литературом и самостално напише семинарски рад
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Савремене теоријске концепције у оквиру психологије индивидуалних разлика: психобиолошки приступи личности: неуронаука и личност; темперамент; физиолошки концептуални модели; емоције и емоционална регулација: индивидуалне разлике у физиолошком реаговању; лексички приступ личности: језик као основа за истраживачку парадигму; модели произашли из језика; типолошка парадигма; личност и ситуације: модели односа особина личности, опажања ситуација и понашања; таксономије описа ситуација; крос-културална истраживања односа перцепције ситуација и особина личности; лични наративи: карактеристике личних наратива, релације „животне приче“ са карактеристикама личности, истраживања личних наратива; Теорије и модели способности од Бинеа до данас (репетиторијум); Савремене концепције људских способности: психометријски, биолошки, когнитивни, конструктивистички и други модели; Доминантни истраживачки приступи; Сензорне и моторичке способности, вештине и таленти; Интелектуалне способности; Егзекутивне функције; Експертске способности, даровитост и креативност; Способности у некогнитивном домену; Способности и селф: самопросена способности, интелектуални селф-концепт, личне теорије способности; Способности и личност: инвестиција и стилови; Процена способности - интерпретативни приступи; Предиктивна ваљаност и практични значај процене способности. <i>Практична настава</i> Методи истраживања у оквиру психологије индивидуалних разлика - нацрти истраживања, начини прикупљања података, статистичка обрада података, интерпретација резултата. Спровођење истраживања и израда семинарског рада према актуелним стандардима за писање извештаја о истраживању. Презентација резултата истраживања - усмено излагање.
Литература Smederevac, S. i Mitrović, D. (2018). Ličnost - metodi i modeli. Treće dopunjeno i izmenjeno izdanje. Beograd: CPP. John, O. P., Robins, R. W., & Pervin, L. A. (2010). Handbook of Personality, Third edition: Theory and Research. New York, London: The Guilford Press. Станков, Ј. (1991). Савремене перспективе у истраживању интелигенције. <i>Психологија</i> , XXIV, 3/4, 13-24, Sternberg, R. (Ed.). (2000). <i>Handbook of intelligence</i> . Cambridge: Cambridge University Press Carroll, J.B. (1993). <i>Human cognitive abilities</i> . Cambridge: Cambridge University Press. Flanagan, D.P. & Harrison, P.L. (2005). <i>Contemporary intellectual assessment</i> . New York: Guilford Press

Saklofske, D.H. & Zeidner, M. (Eds.). (1995). *International Handbook of personality and intelligence*. New York: Plenum

Студијски програм/студијски програми : Психологија
Врста и ниво студија: МАС
Назив предмета: Студијски истраживачки рад у функцији израде и одбране мастер рада (СИР)
Наставник (Име, средње слово, презиме):
Статус предмета:
Број ЕСПБ: 8
Услов:
Циљ предмета овладавање активном применом знања и вештинама неопходним за утврђивање предмета истраживања, планирање истраживања, прикупљање и анализирање литературе, израду истраживачког нацрта и представљање резултата истраживања.
Исход предмета оспособљеност студента за планирање и реализацију истраживања и писање мастер рада.
Садржај предмета - Дефинисање теме, односно предмета истраживања и у складу с тим избор одговарајућег теоријског оквира и метода и техника истраживања. - Прикупљање и анализирање релевантне литературе. - Израда плана истраживања. - Прикупљање података и спровођење прелиминарних обрада података. - Дефинисање структуре рада (увод, метод, резултати, дискусија, библиографија итд.). - Писање прве верзије мастер рада.
Литература Доступне релевантне референце. Релевантне интернет адресе.

Студијски програм : Психологија
Назив предмета: Стручна пракса
Статус предмета: обавезни за Модул индустријско-организацијске психологије
Број ЕСПБ: 3
Услов:
Циљ предмета Омогућити студенту да током стручне праксе стекне искуство у комуникацији са представницима пословног света, односно, у представљању своје теме истраживања практичарима, у налажењу начина да их заинтересује за тему и практичне импликације те теме за пословање компаније. На пример, како анализа фактора изостанака може помоћи у подизању продуктивности кроз интервенцију која би имала за циљ елиминацију утицаја таквих фактора, или како анализа фактора стреса на раду може произвести интервенцију са циљем смањења трошкова услед боловања, или како анализа значаја животног стила за инволвираност у производ може утицати на садржај и формат рекламних кампања везаних за тај производ.
Исход предмета Студент ће стећи искуство и вештине у успостављању веза у реалном пословном окружењу и у презентовању својих стручних идеја професионалцима, психолозима или менаџменту компаније.
Садржај предмета Садржај стручне праксе ће чинити активности студента у успостављању комуникације са одређеном компанијом. Ове активности могу бити успостављање првог контакта (путем телефона, Е-маилом, директним сусретом или другачије), мотивисање друге стране за тему истраживања за коју се студент определио, презентовање идеје заинтересованој страни у компанији, уговарање следећих сусрета ради касније евентуалне примене резултата и спровођења интервенције. Писање извештаја о свим активностима како би циљ стручне праксе био постигнут.
Литература

Студијски програм : МАС Психологија
Назив предмета: Истраживачки практикум
Статус предмета: обавезни
Број ЕСПБ: 4
Услов:
Циљ предмета • стицање компетенција за примену концептуалних и методолошких знања у истраживању конкретних истраживачких проблема у изабраној области истраживања • овладавање вештинама презентовања резултата научног истраживања
Исход предмета На крају курса студент је оспособљен да: • критички анализира литературу у области по избору • препознаје важне истраживачке проблеме у области по избору • адекватно одреди проблем истраживања и спроведе истраживање у области по избору • изводи одговарајуће закључке из добијених резултата • јасно и прегледно презентује резултате свог истраживања
Садржај предмета <i>Анализа литературе у области истраживања коју студент одабере, издвајање главних проблемских подручја; приказ једног истраживања по избору студента; дефинисање проблема истраживања уз помоћ наставника; креирање истраживачког дизајна уз помоћ наставника; прикупљање података; анализа података уз помоћ наставника; израда истраживачког извештаја; припрема презентације резултата истраживања</i>
Литература Milas, G. (2005). <i>Istraživačke metode u psihologiji i drugim društvenim znanostima</i> . Jastrebarsko: Naklada Slap Alley, M. (1996). <i>The craft of scientific writing</i> . New York: Springer. • Dodatna literatura sastoji se od relevantnih referenci iz oblasti koju student odabere. Katz, M. J. (2009). <i>From research to manuscript: A guide to scientific writing</i> . Springer Science & Business Media. Eco, U. (2015). <i>How to write a thesis</i> . MIT Press.

Студијски програм: Психологија
Врста и ниво студија: Мастер академске студије
Број ЕСПБ: 12
Циљеви завршног рада: Циљеви завршног рада су: - оспособљавање студената за уочавање релевантних истраживачких тема у области психологије - оспособљавање студената за самостално спровођење комплетног психолошког истраживања - оспособљавање студената за писмену и усмену презентацију резултата истраживања
Очекивани исходи: На крају израде завршног рада очекује се да студент буде способан да: - демонстрира познавање претпоставки различитих теоријских система у психологији и покаже способност њиховог претварања у истраживачке хипотезе; - самостално претражује психолошку литературу у сврху прикупљања теоријске и емпиријске грађе за спровођење нацрта истраживања; - спроведе комплетно истраживање у области психологије од фазе уочавања и дефинисања научног проблема, преко фазе дефинисања методологије истраживања, обезбеђивања или конструкције потребног истраживачког инструментарија, спровођења истраживања, односно прикупљања, обраде и интерпретације резултата, до фазе писања завршног рада и презентације спроведеног истраживања и основних резултата и закључака; - демонстрира способност дискутовања о добијеним резултатима у теоријском и практичном контексту.
Општи садржаји: Завршни рад представља истраживачки рад студента у коме се он упознаје са теоријским оквирима и емпиријским корпусом повезаним са проблемом истраживања, формулише проблем и, саобразно нацрту истраживања, спроводи истраживање које укључује анализу података, интерпретацију и дискусију о резултатима. Након обављеног истраживања студент припрема завршни рад у писаној форми. Завршни рад садржи следећа поглавља: Резиме, Увод, Метод, Резултати и Дискусија. У оквиру рада треба да буду детаљно приказани проблем и поступак истраживања, јасно представљени резултати анализе података, спроведена дискусија о истраживачким резултатима у теоријском и практичном контексту и приказани закључци истраживања. Након предаје завршеног рада студент приступа одбрани завршног рада пред Комисијом за одбрану завршног рада, која је састављена од најмање три наставника компетентна за одабрани истраживачки проблем. Одбрана завршног рада састоји се од експозеа током кога студент предстаља проблем, истраживачки нацрт и резултате свог завршног рада. У другом делу одбране чланови комисије износе своје мишљење о раду, постављају питања и са кандидатом дискутују о појединим елементима завршног рада.
Методе извођења: Менторски рад, самостално претраживање литературе, теренски истраживачки рад, консултативни рад са члановима комисије и другим релевантним стручњацима, самостално писање завршног рада, самостално припремање усмене презентације завршног рада и дискусија о добијеним резултатима са члановима комисије.
Оцена (максимални број поена 100) Квалитет нацрта истраживања - 20 поена Завршни рад у писаној форми - 60 поена Одбрана завршног рада - 20 поена

Студијски програм : Психологија
Назив предмета: Стручна пракса
Статус предмета: обавезан за Модул клиничке психологије
Број ЕСПБ: 3
Услов:
Циљ предмета Упознавање студента са специфичностима рада психолога у институцијама које се баве делатностима из области здравствене заштите различитих категорија пацијената (изузев психијатријског окружења), институцијама социјалне заштите и васпитно-корективним институцијама. Циљ је упознавање студената са садржајем посла и типичним задацима психолога у датим институцијама. Оспособљавање студента за примену базичних знања и вештина стечених у области клиничке психологије у конкретном професионалном окружењу.
Исход предмета На крају стручне праксе се очекује да студент буде оспособљен да: Покаже разумевање специфичности задатака психолога у конкретном професионалном окружењу. Спроводи процедуру клиничке процене под супервизијом у конкретном професионалном окружењу. Самостално обавља кратко психолошко саветовање са клијентима . Покаже разумевање специфичности комуникације са сродним струкама и вештину учествовања у тимском решавању проблема клијената.
Садржај предмета <i>Припрема за одлазак на праксу која подразумева ишчитавање приручника и увежбавање задавања и интерпретације психолошких тестова који се типично употребљавају у конкретном окружењу, читање материјала који је предложен од стране ментора како би студенти употпунили своја знања о конкретној проблематици.</i> Опсервација посла психолога у институцијама у конкретном окружењу. Спровеђење процедуре клиничке процене под супервизијом психолога ментора. Спровођење кратких саветодавних процедура под супервизијом психолога или саветника ментора. Учешће на састанцима стручних тимова институције у којој студент обавља праксу. Учешће под супервизијом у групним облицима психолошког третмана који се спроводе у институцији. Помагање психологу ментору у обављању административних послова. Писање извештаја о обављеној пракси. Писање извештаја о обављеној пракси.
Литература

Студијски програм : Психологија
Назив предмета: Стручна пракса
Статус предмета: о обавезни за Модул примењених психолошких истраживања
Број ЕСПБ: 3
Услов: -
Циљ предмета Циљ стручне праксе на модулу Примењена истраживања у психологији је укључивање студената у процес организације и спровођења истраживања, као и рад на статистичкој обради података добијен их истраживањима у пракси. Циљ праксе је и оспособљавање студента за примену базичних методолошких знања и вештина у конкретном професионалном окружењу.
Исход предмета На крају стручне праксе се очекује да студент буде оспособљен да: Познаје области и садржај рада психолога првенствено у истраживачким институцијама, маркетиншким агенцијама и агенцијама за испитивање јавног мњења као и ПР службама. Спроводи процедуру прикупљања, припреме и анализе података под супервизијом у конкретном професионалном окружењу. Препознаје области стручног усавршавања психолога као сарадника и истраживача у овим областима. Критички анализира позицију и улогу психолога као сарадника и истраживача у различитим установама. Покаже разумевање специфичности задатака психолога у конкретном професионалном окружењу. Покаже разумевање специфичности комуникације са сродним струкама и вештину учествовања у тимском решавању истраживачких проблема.
Садржај предмета Упознавање са обавезама психолога као сарадника у истраживачким институцијама, маркетиншким агенцијама; упознавање са ПР службама и њиховим задацима, као и пословима психолога у овим установама; обука о прикупљању и обради података у испитивању јавног мњења; активно учешће у прикупљању података и њиховој обради. Опсервација посла психолога у истраживачким институцијама у конкретном окружењу. Спровођење прикупљања, припреме и анализе података. Учешће на састанцима истраживачких тимова институције у којој студент обавља праксу. Помагање психологу ментору у обављању административних послова. Писање извештаја о обављеној пракси.
Литература

Студијски програм : Психологија
Назив предмета: Стручна пракса
Статус предмета: обавезни за Модул примењених психолошких истраживања
Број ЕСПБ: 3
Услов:
Циљ предмета Упознавање студента са специфичностима рада психолога у институцијама које се баве делатностима из области социјалне и здравствене заштите, те владиним институцијама надлежним за бригу о заштити права грађана, а у оквиру којих долазе у сусрет са различитим узрасним категоријама. Циљ је упознавање студената са садржајем посла и типичним задацима психолога у датим институцијама. Оспособљавање студента за примену знања и вештина стечених у области развојне и педагошке психологије у конкретном професионалном окружењу.
Исход предмета На крају стручне праксе се очекује да студент буде оспособљен да: - Покаже разумевање специфичности задатака психолога у конкретном професионалном окружењу; - Спроводи процедуре које се примењују у раду са клијентима, под супервизијом, у конкретном професионалном окружењу; - Самостално обавља кратко психолошко саветовање са клијентима; - Разуме специфичности комуникације са сродним струкама и вештину учествовања у тимском решавању проблема клијената.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> Припрема за одлазак на праксу која подразумева упознавање са законским документима који су од значаја за разумевање и спровођење делатности из области социјалне, здравствене и правне заштите за различите узрасне категорије грађана; читање материјала који је предложен од стране ментора како би студенти употпунили своја знања о конкретној проблематици. <i>Практична настава</i> Опсервација посла психолога у институцијама које се баве социјалном заштитом и чија делатност обухвата различите узрасне категорије. Спровеђење процедура које се примењују у раду са клијентима, под супервизијом психолога ментора. Спровођење кратких саветодавних процедура под супервизијом психолога или саветника ментора. Учешће на састанцима стручних тимова институције у којој студент обавља праксу. Учешће, под супервизијом, у групним облицима психолошког третмана који се спроводе у институцији. Помагање психологу ментору у обављању административних послова. Писање извештаја о обављеној пракси.
Литература

Студијски програм : Психологија
Назив предмета: Педагошка пракса
Статус предмета: обавезни
Број ЕСПБ: 6
Услов: одслушана Методике наставе психологије
Циљ предмета - Упознавање студената са: - практичном применом теоријских основа подучавања и предавања психологије као предмета у курикулуму средњошколског образовања; - педагошко-методичким принципима извођења практичне наставне делатности у школском разреду - стицање реалног искуства током хоспитовања у средњим школама.
Исход предмета - Од студента се очекује да на крају курса буде способан да: - у складу са основним принципима образовне психологије, методике наставе психологије и дидактике самостално припреми и одржи један школски час ученицима средње школе из предмета Психологија. - изврши критичку анализу изведеног школског часа.
Садржај предмета <i>Теоријска настава</i> - Припрема наставника за наставни час; - Принципи израде елабората (припреме за наставу) - елементи елабората: тип наставног часа, садржај наставне јединице, образовни, функционални и васпитни задаци наставног часа, облици наставног рада, наставне методе, наставна средства, повезаност са другим наставним предметима, извори наставника, артикулација наставног часа (уводни, главни и завршни део наставног часа), самокритички осврт наставника-студента. <i>Практична настава</i> - Посматрање и анализа четири школска часа у одабраним средњим школама. - Самостално извођење једног школског часа ученицима средње школе из предмета Психологија, под надзором школског наставника.
Литература 3. Јукић, С., Лазаревић, Ж. и Вучковић, В. (1998). <i>Дидактика</i>. Јагодина: Учитељски факултет. 4. Slavin, R. E. (2009). <i>Educational Psychology - Theory and Practice</i>. Upper Saddle River, New Jersey: Pearson International Edition. 5. Мрше, С., Петровић, Д., Илић, Д., Плут, Д., Јеротијевић, М., Богдановић, М. и Кривачић, М. (2008). <i>Учионица добре воље 2</i>. Београд: Група Мост.